

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti PHŞ

**Təkrar ali təhsil üzrə qiyabi şöbənin 2024/2025-ci tədris ilində
050405 “Sənayenin təşkili və idarə olunması” ixtisası üçün nəzərdə
tutulmuş**

Buraxılış Yekun Dövlət İmtahanının

S U A L L A R I (Azərbaycan bölməsi)

“Maliyyə” fənni üzrə

- 1.Maliyyənin iqtisadi mahiyyəti və maliyyənin zəruriliyini şərtləndirən amillər
- 2.Respublika maliyyə sistemi , onun strukturu və maliyyə resurslarının mahiyyəti.
- 3.AR-in Maliyyə Nazirliyinin strukturu və əsas vəzifələri.
- 4.Maliyyə siyasətinin mahiyyəti və prinsipləri.
- 5.Müəssisənin maliyyə resurslarının formalaşması.
- 6.Maliyyənin idarəetmə təşkilatları və onların funksiyaları.
- 7.Maliyyə menecmentinin mahiyyəti ,məqsədi, vəzifələri və funksiyaları
- 8.Maliyyə nəzarətinin zəruriliyi və məzmunu.
- 9.Maliyyə nəzarətinin növləri, formaları və metodları.
- 10.Kommersiya təşkilatlarının mənfəət və rentabelliyi.
- 11.Maliyyə sənaye qruplarının yaradılması mexanizmi və əsas vəzifələri.
- 12.Dövlət maliyyəsinin məzmunu
- 13.Dövlət gəlirləri və onların səfərbər edilməsi metodları
- 14.Dövlət xərcləri, onların iqtisadi və sosial əhəmiyyəti
- 15.Dövlət büdcəsinin sosial-iqtisadi mahiyyəti.
- 16.Azərbaycan Respublikasının icmal büdcəsi, büdcə təsnifatı və onun mahiyyəti.
- 17.Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin sosila-iqtisadi mahiyyəti.
18. Vergilərin mahiyyəti , rolu və funksiyaları.
- 19.Büdcə xərclərinin mahiyyəti və onun təsnifatı.
- 20.Büdcədən maliyyələşdirmə.
- 21.Büdcə kəsiri və onun maliyyələşdirilməsi problemləri.
- 22.Bələdiyyə maliyyəsinin mahiyyəti.
- 23.Yerli büdcələrin gəlirləri və xərcləri.
- 24.Dövlət Neft Fondunun mahiyyəti və məzmunu və onun idarəetmə orqanları.
- 25.Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun əsas funksiyaları, hüquqları və fondun formalaşması mənbələri.
- 26.Dövlət kreditinin mahiyyəti.
- 27.Kreditlərin təsnifatı və onların mahiyyəti.
- 28.Sığortanın mahiyyəti ,funksiyaları, formaları və növləri.
- 29.Sığorta bazarı və onun tənzimlənməsi.
30. Sosial sığorta sistemi onun mahiyyəti və təşkili prinsipləri
- 31.Qiymətli kağızlar bazarının mahiyyəti və rolu.
- 32.Maliyyə bazarlarının mahiyyəti, rolu və onun xüsusiyyətləri
- 33.Daxili və xarici dövlət borcları
- 34.Beynəlxalq valyuta siyasəti, beynəlxalq hesablaşmalar və onların formaları.
- 35.Dünyanın beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatları.

“Firmanın iqtisadiyyatı” fənni üzrə

1. Firmanın əsas məqsədi, təsnifatı, quruluşu, vəzifələri, müəssisə ilə firmanın oxşar cəhətləri və fərqləri
2. Sahibkarlıq və firmanın təşkilat-hüquqi formaları, onların xüsusiyyətləri
3. Firmanın xarici və daxili mühiti, onlara təsir edən amillər
4. Firmanın idarə edilməsinin mahiyyəti, prinsipləri, funksiyaları və inkişaf amilləri
5. Firmanın idarəetmə mexanizmlərinin təşkilati strukturlarının mahiyyəti və növlərinin xüsusiyyətləri
6. Firmada kadrların idarə olunması metodları və işçilərə tələbatın müəyyən edilməsi üsulları
7. Əmək məhsuldarlığının mahiyyəti, ölçülmə metodları, artırılması ehtiyatları və amilləri
8. Firmada əməyin ödənilməsinin forma və sistemləri
9. İstehsal əsas fondlarının iqtisadi mahiyyəti, təsnifatı, strukturu və ona təsir edən amillər
10. Əsas fondların amortizasiyası, əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər, onların hesablanma metodları
11. Firmanın istehsal gücü, onun hesablanma metodikasının xüsusiyyətləri, növləri və səmərəlilik göstəriciləri
12. Dövriyyə vəsaitlərinin mahiyyəti, tərkibi, strukturu və ona təsir edən amillər
13. Firmanın istehsal kommersiya fəaliyyətinin planlaşdırılmasının mahiyyəti, prinsipləri və metodları
14. İnvestisiyanın mahiyyəti, növləri, maliyyələşdirmə mənbələri və investisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində əsas üsullar
15. İnnovasiyanın iqtisadi səmərəliliyi, onun növləri və göstəriciləri
16. Firmanın marketing fəaliyyətinin mahiyyəti, xüsusiyyətləri, metodları və sistemi
17. Firmada marketing fəaliyyətinin idarə edilməsi, marketing funksiyaları və tədqiqatları
18. Firmanın satış siyasəti, onun elementləri, satışın növlərinin xüsusiyyətləri
19. Firmada maddi-texniki təminatın iqtisadi mahiyyəti, funksiyaları, təşkilati quruluşu və ona təsir edən amillər
20. Firmanın material və avadanlığa tələbatının hesablanma metodları, ehtiyatların normalaşdırılması və idarə edilməsi
21. Firmada maddi-texniki təminatın formaları, təchizat kanalları logistikası
22. İstehsal xərcləri və məhsulun maya dəyəri
23. Məsrəflərin iqtisadi ünsürləri və kalkulyasiya üzrə qruplaşdırılmasının fərqləri
24. Məsrəflərin müxtəlif əlamətlərə görə təsnifatı
25. Məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiya metodları: maya dəyərinin növlərinin sifariş, proses, mərhələ, normativ, direkt-konstinq və ABS metodları
26. Firmanın gəlirlərinin mahiyyəti, növləri və quruluşu
27. Firmada maliyyənin təşkili, planlaşdırılması, maliyyə siyasəti və onun əsas istiqamətləri
28. Firmanın maliyyə vəziyyəti və onu əks etdirən göstəricilər
29. Firmanın mənfəəti, onun növləri və bölüşdürülməsi
30. Firmanın məhsullarının qiymətinin əmələ gəlməsinin məsrəf və bazar modelləri
31. Qiymətin funksiyaları və növləri, quruluşu
32. Firmanın qiymət siyasəti, onun məqsədləri və hazırlanma mərhələləri
33. Firmanın qiymət strategiyası, onun hazırlanma prosesi
34. Firmanın ödədiyi əsas vergilər və onların xüsusiyyətləri
35. İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin ümumi (mütləq) və müqayisəli (nisbi) göstəriciləri.

“Sənayenin təşkili və idarə edilməsi” fənni üzrə

1. Sənayenin təşkili və idarə edilməsinin mahiyyəti.
2. Sənaye sahələrində idarəetmənin təşkilatı strukturunun formalaşdırılması.
3. İdarəetmə qərarları, onların optimallaşdırılması.
4. İdarəetmə qərarlarının işlənməsində informasiyaların rolu.
5. Sənayedə idarəetmənin qanunauyğunluqları və prinsipləri
6. İdarəetmənin funksiyaları və metodları
7. Sənayenin təşkili və idarə edilməsində informasiya sistemləri
8. Sənayedə məhsulun keytiyyətinə nəzarətin mahiyyəti, təşkili və idarə olunması
9. Sənaye sahələrində məhsul istehsalı və satışında keyfiyyətin idarə olunmasında xarici təcrübə.
10. Lizing fəaliyyətinin mahiyyəti, əsas xüsusiyyətləri və təsnifatı
11. İstehsal logistikasının əsas vəzifələri, funksiyaları və təşkili
12. Müəssisənin təmir təsərrüfatı fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və təşkili xüsusiyyətləri
13. İstehsala texniki xidmətin mahiyyəti, təşkili və təkmilləşdirilməsi yolları
14. Ətraf mühitin sənaye tullantılarından mühafizə olunmasının təşkili
15. Ekoloji problemlərin həlli, istiqamətləri və təşkili
16. Sənaye məhsulunun maya dəyərinin aşağı salınmasının təşkili
17. Əməyin təşkilinin əsas vəzifələri, mahiyyəti və əməyin ödənilməsi prosesi
18. Sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasının qanunauyğunluqları
19. Sənaye sahələrinin kadr təminatı və kadr hazırlığı prosesinin təşkili
20. Sənaye sahələrinin təşkilində planlaşdırmanın mahiyyəti və prinsipləri
21. Proqnozlaşdırmanın mahiyyəti, mərhələləri və vəzifələri
22. Sənaye sahələrinin innovasiya fəaliyyətinin təşkili
23. Yeni məhsul istehsalının mərhələləri və təşkili
24. Müəssisənin material ehtiyatlarına olan tələbatının hesablanması
25. İstehsalın texniki və konstruktor hazırlığının mahiyyəti və mərhələləri
26. Sənayedə istehsal prosesinin səmərəli təşkilinin əsas prinsipləri
27. İstehsal dövrü və onun hesablanması metodikası
28. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin mahiyyəti və formaları
29. İstehsalın təşkili formaları və onların xüsusiyyətləri
30. İxtisaslaşdırma və kooperasiyalaşmanın mahiyyəti və formaları
31. Kombinləşmənin mahiyyəti, formaları və səmərəliliyi
32. Azərbaycanda neft-qaz sənayesinin təşkili xüsusiyyətləri
33. Texnik-iqtisadi norma və normativlər və onların təsnifatı
34. Sənayenin təşkilində strateji planlaşdırma.
35. Elmi-texniki tərəqqinin əsas mərhələləri və maliyyələşmə mənbələri

“Mikroiqtisadiyyat” fənni üzrə

1. Mikroiqtisadiyyat fənninin obyektı, predmeti və onun metodologiyası
2. İstehsal imkanları əyrisi və onun iqtisadi mahiyyəti
3. Dövrü axın diaqramı və onun iqtisadi mahiyyəti
4. İstehlakçı seçimləri, Faydalılıq anlayışı və marjinal faydalılıq
5. Faydalılıq haqqında “Kardinalist” və “Ordinalist” nəzəriyyələri
6. Tələb qanunu, Tələb funksiyası və Tələbin determinantları
7. Tələb əyrisi və onun yerdəyişmə şərtləri
8. Təklif qanunu, Təklif funksiyası və Təklifin determinantları
9. Təklif əyrisinin yerdəyişməsi
10. Bazar tarazlığı və tarazlıq nöqtəsinin yerdəyişmə şərtləri
11. Elastiklik anlayışı və tələbin qiymətə görə elastikliyi
12. Tələbin gəlirə görə elastikliyi
13. Təklifin qiymətə görə elastikliyi
14. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi
15. Fərqsizlik əyriləri və onun xassələri
16. Büdcə məhdudiyyəti
17. İstehlakçı tarazlığı
18. İstehlakçı tarazlığına təsir edən amillər (qiymət, gəlir, zövq)
19. Qiymət istehlak və Gəlir istehlak əyrisinin iqtisadi mahiyyəti
20. Gəlir və əvəzləmə effektlərinin qrafiki təsviri və onun iqtisadi mahiyyəti
21. İstehsal anlayışı, İstehsal prosesində dövrlər və istehsal funksiyası
22. Marşal analizi
23. Hiks analizi, izokvant və izokost istehsalçı tarazlığı
24. Xərclərdəki dəyişikliklərin istehsalçı tarazlığına təsiri
25. İstehsal amillərinin qiymətlərindəki dəyişikliklərin istehsalçı tarazlığına təsiri
26. Texnologiyadakı dəyişikliklərin istehsalçı tarazlığına təsiri
27. İstehsal xərclərinin minimumlaşdırılması və firma mənfəətinin maksimallaşdırılması
28. Ümumi, Dəyişən, sabit, orta xərclər və son hədd xərclərin hesablanması
29. İstehsalın miqyas effekti
30. Təkmil rəqabət bazarının xarakteristikası
31. İnhisar bazarında mənfəətin maksimumlaşdırılması
32. İstehlakçı və istehsalçı artıqlığı
33. Xalis inhisar və təbii inhisar bazarı
34. Oligopoliya bazarının əsas modelləri- Kurno və Edcvort modeli
35. Oligopoliya bazarının əsas modelləri -Sınıq əyri modeli

“Makroiqtisadiyyat” fənni üzrə

1. Makroiqtisadiyyat fənninin obyektı, predmeti və onun yaranma tarixi
2. Əsas makroiqtisadi göstəricilər (ÜDM, ÜMM, Milli gəlir, Milli gəlirlə bağlı anlayışlar)
3. Nominal və real ÜDM, ÜDM-in deflyatoru
4. İstehlakçı Qiymətləri İndeksi
5. ÜDM-in hesablanması metodları
6. İqtisadi artımın və İnflyasiyanın Faiz Dərəcəsi
7. Məşğulluq nəzəriyyəsi, işsizliyin növləri və Filips əyrisinin mahiyyəti
8. Sey qanunu və faiz nəzəriyyəsi
9. Əmək haqqında nəzəriyyə və əmək təklifini müəyyənləşdirən amillər
10. Klassik qiymət nəzəriyyələri
11. Klassik nəzəriyyəyə görə yığımlar
12. Miqdar Nəzəriyyəsi
13. Pul təklifi, pul tələbi və tarazlıq qiymət səviyyəsinin qrafiki təsviri və ona monetar inyeksiyanın təsirləri
14. İnflyasiyanın mahiyyəti, növləri və hiper inflyasiyanın fəsadları
15. Milli gəlir və müasir məşğulluq nəzəriyyəsi –C.M.Keyns
16. Tarazlıq Gəliri və Məşğulluq Səviyyəsi
17. Klassiklərlə Keynsin fikirləri arasında 4 fərq
18. Məcmu təklif (AS) və məcmu tələb (AD) tarazlıq metodu
19. İnvestisiya və Yığım Bərabərliyi metodu ($I=S$)
20. Məcmu tələb əyrisinin aşağı meyli olmasına təsir edən 3 effekt
21. Monetar faktorlara əsaslanan yığım-kapital tarazlığı metodu
22. Tələb şoku və təklif şokunun qrafiki təsvirinin iqtisadi mahiyyəti
23. İstehlak xərcləri və istehlak funksiyası (APC və MPC)
24. Yığım funksiyasının qrafiki təsvir, orta və son hədd yığını
25. Kapitalın Son Hədd Effektivliyi və İnvestisiyaya qərarı üçün kriteriyalar
26. İnvestisiyanın Faiz Elastikliyi və İnvestisiya Tələbi
27. Orta İnvestisiya Meylliliyi (API) və Son Hədd İnvestisiya Meylliliyi (MPI)
28. İnvestisiya Multiplikatoru və onun milli gəlirdə real artım yaratması şərtləri
29. Son hədd istehlak meyilliyi ilə multiplikatorun əlaqəsi
30. Mürəkkəb multiplikator əmsalı
31. Dövlət Xərcləri və Transfert Xərcləri Multiplikatoru
32. Büdcə kəsirinin növləri, onun yaranma səbəbləri və maliyyələşmə mənbələri
33. Tədiyyə Balansı və onun üç halı (kəsir, artıqlıq, tarazlıq halı)
34. İdxal və İdxal Meylliliyi, Xarici Ticarət Multiplikatoru
35. Məcmu sızıntıların milli gəlirə azaldıcı təsiri

“Menecment” kafedrasının müdiri

prof. Q.S.Süleymanov